

Léčba akutní bolesti

MUDr. Soňa Křivonosková, MUDr. Aneta Rozsypalová

Onkologická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice, Praha

Bolest je častým symptomem nejen v urologii a její adekvátní léčba je nezbytná pro zajištění komfortu pacientů a zlepšení kvality života. V České republice je dostupná široká škála analgetik s různými mechanismy účinku a indikacemi. Přesto stále existuje nezanedbatelná část pacientů, kteří trpí nedostatečně kontrolovanou bolestí. Mnoho mladých lékařů se cítí v oblasti léčby bolesti nedostatečně informováno a vyškolené. Včasná a správná analgezie má zásadní význam nejen pro pacienty, ale i pro optimalizaci nákladů na péči. V tomto článku se zaměříme na farmakoterapii akutní bolesti zejména v ambulantní praxi. Podrobně popíšeme jednotlivé skupiny analgetik a jejich zástupce, včetně neopioidních a opioidních léčiv. Zmíněny jsou také specifické aspekty léčby bolesti u starších pacientů.

Klíčová slova: akutní bolest, terapie bolesti, analgetika, starší pacienti.

Acute pain management

Pain is a common symptom not only in urology, and its adequate management is essential for patient's comfort and quality of life. A wide range of analgesics with different mechanisms of action and indications is available in the Czech Republic. Nevertheless, a significant proportion of patients still experience insufficiently controlled pain. Many young physicians feel inadequately informed and trained in pain management. Early and appropriate analgesia is crucial not only for patients but also for optimizing healthcare costs. This article focuses on pharmacotherapy of acute pain mainly in out-patient practice. We will describe in detail the individual groups of analgesics and their representatives, including non-opioid and opioid drugs. We will also address the specific aspects of pain management in elderly patients.

Key words: acute pain, pain management, analgesic drugs, elderly patients.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethics approval and consent to participate:

The authors attest that their study is in compliance with human studies committees and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the Food and Drug Administration guidelines, including patient consent where appropriate. The authors also declare that their paper is in accordance with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Authors' contributions:

N/A

ÚVOD

Akutní bolest je subjektivně nepříjemným symptomem, který upozorňuje na přímé či potenciální poškození tkání. Často přichází náhle, trvá sekundy až hodiny, maximálně několik dní (1). Léčba bolesti je komplexní záležitostí. Měli bychom při ní brát v potaz: zdravotní stav pacienta (včetně psychického a fyzického stavu), věk pacienta, úroveň strachu nebo úzkosti, typ chirurgického zákroku (pokud byl proveden), osobní preference pacienta, reakci na podané léky (2). Stárnutí populace s sebou přináší nárůst starších pacientů, kteří vyžadují specifický přístup nejen k léčbě bolesti. S věkem dochází v organismu k řadě fyziologických změn (nejvýrazněji po 75. roce), které ovlivňují farmakokinetiku a farmakodynamiku léků. Je třeba se tedy řídit individuálním přístupem s ohledem na tyto změny a dbát zvýšené opatrnosti (3).

CÍLE LÉČBY

Cíle léčby akutní bolesti jsou:

- zmírnění utrpení
- zrychlení zotavení
- usnadnění fungování
- spokojenost pacienta

Cit. zkr: *Urol. praxi.* 2024;25(3):146-150

<https://doi.org/10.36290/uro.2024.059>

Článek přijat redakcí: 30. 5. 2024

Článek přijat k tisku: 4. 6. 2024

MUDr. Soňa Křivonosková

sona.krivonoskova@lf1.cuni.cz